

Ірина Жаркова

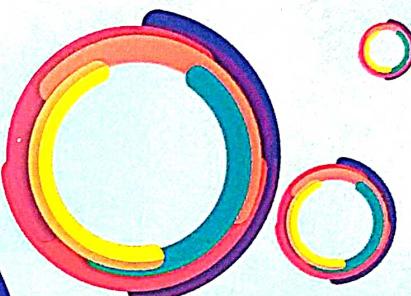
Я ДОСЛІДЖУЮ СВІТ

ДІАГНОСТИЧНІ РОБОТИ

4
КЛАС

До підручника
І. Грушинської та ін.
«Я досліджую світ. 4 кл.»
за програмою О. Савченко

_____

_____

_____

_____

_____

Схвалено для використання
в освітньому процесі

Видавництво

™
«Підручники
і посібники»

ЯК БУТИ ЛЮДИНОЮ

1. Познач правильну відповідь.

1. Правильно визначає свої здібності, якості та можливості людина з ...
  - А** завищеною самооцінкою
  - Б** заниженою самооцінкою
  - В** адекватною самооцінкою
2. Ознакою фейку є ...
  - А** вказування джерела інформації
  - Б** анонімність експертів
  - В** достовірність фото та відеоматеріалів
3. Безпечна ситуація — це ...
  - А** ситуація, коли людина веде малорухливий спосіб життя
  - Б** обставини, що загрожують життю та здоров'ю людини
  - В** обставини, коли ніхто й нішо не загрожує життю і здоров'ю людини

2. Познач знаком «+» ознаки людини із заниженою самооцінкою.

- Невпевненість у власних силах.
- Боязнь приймати власні рішення.
- Агресивність, схильність до тиску й погроз.
- Пригнічений настрій, сумний вираз обличчя.
- Здатність гідно відповідати за свої вчинки.
- Невміння налагоджувати дружні стосунки.

3. Підкресли правильні твердження.

Щоб сформувати здоровий спосіб життя, потрібно:

- вживати багато солодощів;
- дотримуватися розпорядку дня;
- уникати або позуватися шкідливих звичок;
- регулярно виконувати фізичні вправи;
- весь свій вільний час грати в комп'ютерні ігри.

4. Запиши, які якості притаманні людині із силою волею.

---

5. Запиши відповідь на запитання.

Яких правил слід дотримувати, щоб навчитися сприймати світ позитивно?

ЯК БУТИ ЛЮДИНОЮ

1. Познач правильну відповідь.

1. Новина, у якій подано неправдиву або споторену інформацію, — це ...

A факт   **B** фейк   **C** подія

2. Ставить перед собою посильні завдання, здатна гідно відповісти за свої вчинки людина з ...

A завищеною самооцінкою

B заниженою самооцінкою

C адекватною самооцінкою

3. Небезпечна ситуація — це ...

A обставини, коли ніхто й нішо не загрожує життю і здоров'ю людини

B обставини, що загрожують життю і здоров'ю людини, викликають порушення нормальних умов життя

C явища, процеси, об'єкти, здатні за певних умов завдати шкоди здоров'ю чи життю людини

2. Познач знаком «+» ознаки людини із завищеною самооцінкою.

- Неприйняття критики на свою адресу.
- Упевненість у правильності своєї думки.
- Постійне дорікання собі.
- Зверхнє ставлення до інших людей.
- Визнання своїх помилок.
- Приниження інших людей.

3. Підкресли правильні твердження.

Щоб сформувати здоровий спосіб життя, потрібно:

- чергувати працю з відпочинком;
- постійно проявляти негативні емоції;
- виробляти корисні звички;
- вести малорухливий спосіб життя;
- раціонально й повноцінно харчуватися.

4. Запиши, які якості притаманні людині зі слабкою волею.

---

5. Запиши відповідь на запитання.

Яких правил слід дотримувати, щоб розпізнати фейкові новини?

ЛЮДИНА І ВСЕСВІТ

1. Познач правильну відповідь.

1. Мале космічне тіло, яке рухається навколо Сонця по дуже витягнутій орбіті, — це ...
  - A** планета
  - B** метеорит
  - C** комета
2. Проміжок часу, за який Земля робить повний оберт навколо Сонця, називають ...
  - A** місяцем
  - B** роком
  - C** добою
3. Біля Північного полюса Землі розташований ...
  - A** помірний тепловий пояс
  - B** полярний тепловий пояс
  - C** тропічний тепловий пояс

2. З'єднай лініями.

Мала Ведмедиця

зоря

Меркурій

сузір'я

Сонце

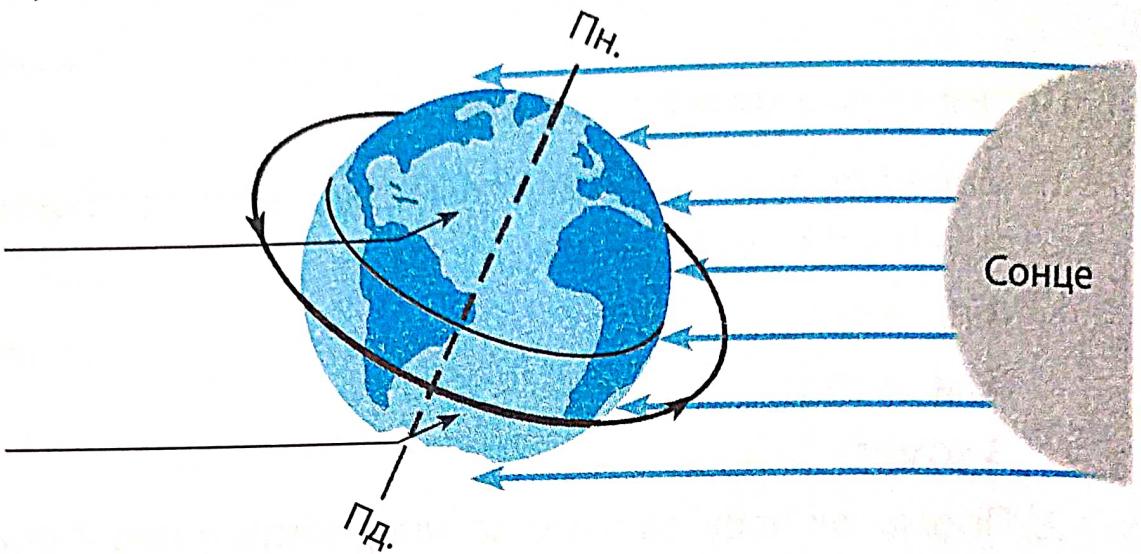
супутник

Місяць

планета

3. Визнач за малюнком, які пори року в Північній та Південній півкулях. Підпиши.

4. Запиши нázви планет-гігантів.

---

5. Запиши відповідь на запитання.

Чому на Землі відбувається зміна дня і ночі?

ЛЮДИНА І ВСЕСВІТ

1. Познач правильну відповідь.

1. Уламки небесних тіл, які впали на Землю, називають ...

- A** сузір'ями
- B** астероїдами
- C** метеоритами

2. Проміжок часу, за який Земля робить повний оберт навколо осі, називають ...

- A** роком
- B** добою
- C** днем

3. Уздовж екватора, де найтепліше, пролягає ...

- A** екваторіальний тепловий пояс
- B** помірний тепловий пояс
- C** тропічний тепловий пояс

2. З'єднай лініями.

Сатурн

галактика

Сонце

планета

Місяць

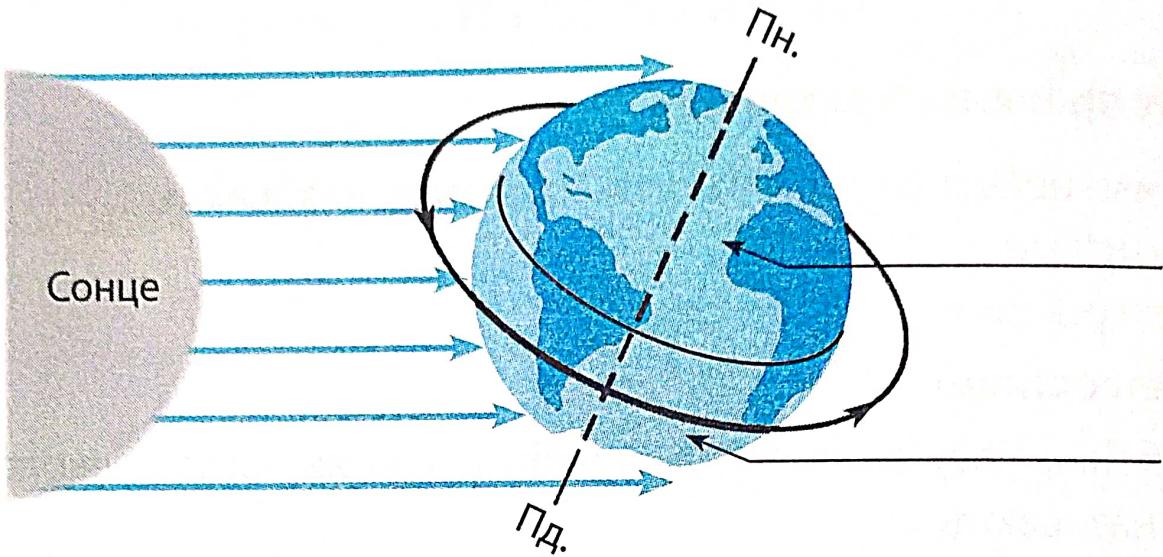
зоря

Чумацький Шлях

супутник

3. Визнач за малюнком, які пори року в Північній та Південній півкулях. Підпиши.

4. Запиши нázви планет земної групи.

---

5. Запиши відповідь на запитання.

Чому на Землі відбувається зміна пір року?

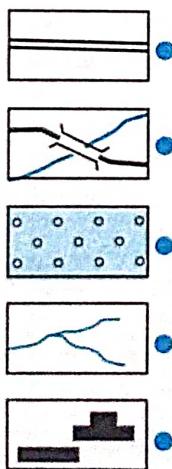

ЛЮДИНА І ПЛАНЕТА ЗЕМЛЯ

1. Познач правильну відповідь.

1. Якщо опівдні стати спиною до Сонця, то праворуч буде ...

A схід   **B** захід   **C** південь
2. Зображення невеликої ділянки земної поверхні у зменшенному вигляді — це ...

A глобус

B географічна карта

C план місцевості
3. Лінії на карті, які з'єднують Північний та Південний полюси і вказують напрямок «північ — південь», називають ...

A меридіанами

B паралелями

C полюсами

2. З'єднай лініями умовні позначення на плані місцевості з їхніми назвами.

- сад
- річка
- шосе
- будівлі
- міст

3. Підкресли нázви закритої місцевості, де не видно лінію горизонту.

Горбиста місцевість, степ, поле, місто, море, ліс, лука, село, гори.

4. Користуючись фізичною картою України, визнач відстань від Полтави до Харкова.

Відстань між містами на карті _____

Масштаб _____

Реальна відстань _____

5. Запиши відповідь на запитання.

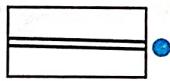
Для чого потрібно вміти «читати» географічну карту?

ЛЮДИНА І ПЛАНЕТА ЗЕМЛЯ

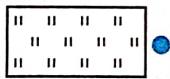
1. Познач правильну відповідь.

1. Якщо опівдні стати спиною до Сонця, то позаду буде ...

A південь   **B** схід   **C** північ
2. Лінії на карті, які розташовуються з обох боків від екватора і вказують напрямок «захід — схід», називають ...

A паралелями

B полюсами

C меридіанами
3. Зменшене й узагальнене зображення земної поверхні або її частини, де об'єкти показані за допомогою умовних знаків, — це ...

A глобус

B малюнок

C географічна карта

2. З'єднай лініями умовні позначення на плані місцевості з їхніми назвами.

• мішаний ліс

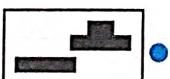
• будівлі

• шосе

• стежка

• луки

3. Підкресли нázви відкритої місцевості, де добре видно лінію горизонту.

Поле, місто, гори, степ, море, ліс, лука, село, горбиста місцевість.

4. Користуючись фізичною картою України, визнач відстань від Житомира до Києва.

Відстань між містами на карті _____

Масштаб _____

Реальна відстань _____

5. Запиши відповідь на запитання.

Для чого потрібно вміти «читати» план місцевості?

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

ЛЮДИНА І ПЛАНЕТА ЗЕМЛЯ (ОКЕАНИ Й МАТЕРИКИ)**1. Познач правильну відповідь.**

1. Найспекотнішим материком на Землі є ...

А Африка

Б Австралія

В Євразія

2. Найбільшим і найглибшим океаном на Землі є ...

А Тихий

Б Північний Льодовитий

В Атлантичний

3. Пінгвіни, поморники, буревісники, морські слони живуть у ...

А Південній Америці

Б Антарктиді

В Африці

2. Підкресли нázви рослин, які ростуть в Австралії.

Евкаліпт, ялина, пляшкове дерево, срібляста акація, кавове дерево, верба, клен, ананас, фікус, деревоподібна папорть, папая, бамбук, кульбаба, ліана, лишайник.

3. З'єднай лініями нázви материків з їхніми характеристиками.

Австралія

Північна
Америка

Африка

• Тут є савани, де живуть зебри, жирафи, леви, носороги

• Тут живуть коали, кенгуру, качкодзьоби, єхидни, вомбати

• Тут є арктичні пустелі, тундра, тайга, мішані і широколисті ліси, степи (прерії), пустелі

4. Користуючись фізичною картою півкуль, запиши, які океани омивають береги Євразії.

---

5. Запиши відповідь на запитання.

У якому океані на Землі найбагатший рослинний і тваринний світ? Чому? _____

ЛЮДИНА І ПЛАНЕТА ЗЕМЛЯ (ОКЕАНИ Й МАТЕРИКИ)**1. Познач правильну відповідь.**

1. Найхолоднішим материком на Землі є ...
A Південна Америка
B Африка
C Антарктида
2. Кашалот, смугастий кит, морський котик, баракуда живуть у ...
A Північному Льодовитому океані
B Індійському океані
C Тихому океані
3. Найменшим і наймілкішим океаном на Землі є ...
A Індійський
B Північний Льодовитий
C Атлантичний

2. Підкресли нázви рослин, які ростуть в Північній Америці.

Фінікова пальма, цукровий клен, баобаб, динне дерево, секвоя, евкаліпт, чорний горіх, кавове дерево, тюльпанове дерево, какао, фікус, ломикамінь, карликова береза, підсніжник, ліана.

3. З'єднай лініями нázви материків з їхніми характеристиками.

Антарктида

Південна Америка

Євразія

Тут у вологих екваторіальних лісах живуть лінивці, ягуари, капібари, колібрі

Тут є тундра, тайга, мішаній широколистяні ліси, степи, пустелі, вологі тропічні ліси

Тут завжди холодно і живуть пінгвіни

4. Користуючись фізичною картою півкуль, запиши, береги яких материків омиває Індійський океан.

5. Запиши відповідь на запитання.

У якому океані на Землі найбідніший рослинний і тваринний світ? Чому?

ЛЮДИНА Й ІСТОРІЯ

1. Познач правильну відповідь.

1. Папірус — матеріал для письма, який виготовляли з водних рослин, винайшли в ...

A Давній Греції   **B** Давньому Китаї   **C** Давньому Єгипті
2. «Батьком історії» називають давньогрецького вченого ...

A Гіппократа   **B** Геродота   **C** Аристотеля
3. Алфавіт слов'янських мов, зокрема й української, був створений ...

A Ярославом Мудрим
B Кирилом і Мефодієм
C Володимиром Великим

2. З'єднай лініями.

Джеймс
КукФернан
МагелланЖак-Ів
Кусто

Під його керівництвом
відбулася перша
навколо світу експедиція

Сконструював безпечний
акваланг, який заповнювали
рідким повітрям

Уперше в історії перетнув
Південне полярне коло

3. Допиши речення.

Видатними князями Київської Русі й Галицько-Волинської держави були: _____

4. Заповни таблицю.

Назва стародавньої цивілізації	Стародавній Китай
Пам'ятки історії та культури	_____ _____ _____
Винаходи	_____ _____

5. Запиши відповідь на запитання.

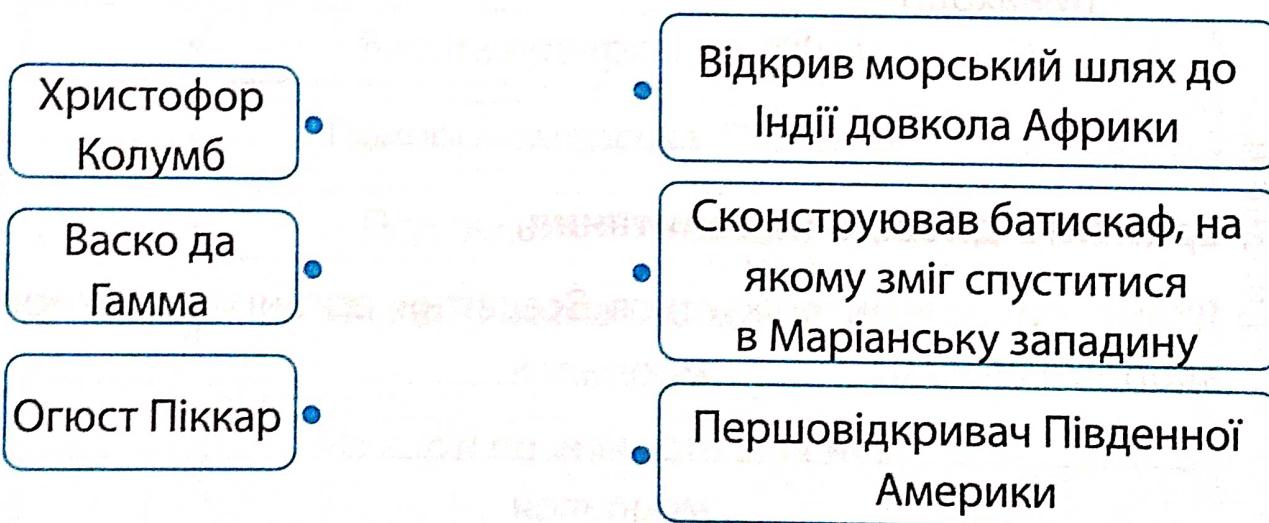
Якими питаннями опікується ЮНЕСКО? _____

ЛЮДИНА Й ІСТОРІЯ

1. Познач правильну відповідь.

1. Батьківщиною олімпійських ігор є ...
  - A** Стародавній Китай
  - B** Стародавній Греція
  - C** Стародавній Рим
2. «Батьком медицини» називають давньогрецького вченого ...
  - A** Геродота
  - B** Гіппократа
  - C** Піфагора
3. Перші монастири, собори, школи, бібліотеки були засновані в Київській Русі за часів ...
  - A** княгині Ольги
  - B** князя Володимира Великого
  - C** князя Ярослава Мудрого

2. З'єднай лініями.

3. Допиши речення.

Видатними гетьманами Української козацької держави були:

---

4. Заповни таблицю.

Назва стародавньої цивілізації	Стародавній Єгипет
Пам'ятки історії та культури	<hr/> <hr/> <hr/>
Винаходи	<hr/> <hr/> <hr/>

5. Запиши відповідь на запитання.

Якими питаннями опікується Всесвітня організація охорони здоров'я (ВООЗ)?

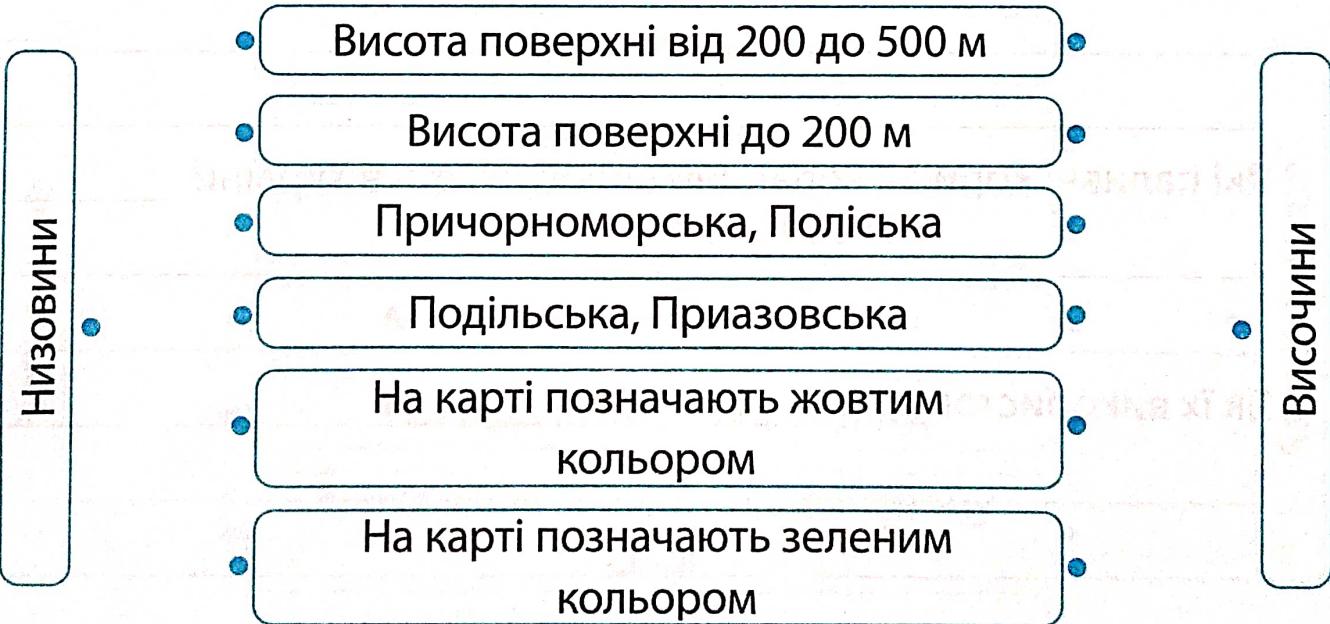

ЛЮДИНА І ПРИРОДА УКРАЇНИ

1. Познач правильну відповідь.

1. Природний потік води, що тече у виробленому ним річищі й живиться переважно дощовою, талою і підземними водами, називають ...

A річкою   **B** морем   **C** озером
2. Місце, де річка бере початок, називають ...

A притокою   **B** річищем   **C** витоком
3. До нерудних корисних копалин належать ...

A залізна і титанова руди
B вапняк і крейда
C нафта і природний газ

2. З'єднай лініями.

3. Підкресли нázви штучних водойм.

Озеро, водосховище, море, струмок, канал, річка, ставок, джерело.

4. Заповни таблицю.

Нázви великих річок в Україні	Нázви морів, які омивають береги України
Дніпро	Чорне, Азове
Інгулець	Чорне, Азове
Сіверський Донець	Чорне, Азове
Буг	Чорне, Азове
Десна	Чорне, Азове

5. Запиши відповіді на запитання.

Які корисні копалини називають паливними (горючими)?

Які паливні корисні копалини видобувають в Україні?

Як їх використовують?

ЛЮДИНА І ПРИРОДА УКРАЇНИ

1. Познач правильну відповідь.

1. До паливних (горючих) корисних копалин належать ...

- A** граніт і глина
- B** торф і кам'яне вугілля
- C** залізна руда і марганець

2. Найнижчу ділянку річки, якою тече водний потік, називають ...

- A** витоком   **B** річищем   **C** притокою

3. Природну водойму в заглибленні земної поверхні, у якій немає течії, називають ...

- A** водосховищем   **B** джерелом   **C** озером

2. З'єднай лініями.

Чорне море

Невелике й мілке

Велике й глибоке

Глибина сягає до 2000 м

Максимальна глибина 14 м

Найвіддаленіше від океану

Життя існує лише в поверхневому
шарі

Азовське море

3. Підкресли нázви природних водойм.

Ставок, озеро, море, річка, водосховище, канал, джерело, струмок.

4. Заповни таблицю.

Нázви гíр, що розташовані в Україні	Нázви низовин, що розташовані в Україні
Горы	Плоскогорье

5. Запиши відповіді на запитання.

Які корисні копалини називають рудними? _____

Які рудні корисні копалини видобувають в Україні? _____

Як їх використовують? _____

ЛЮДИНА І ПРИРОДА УКРАЇНИ (ПРИРОДНІ ЗОНИ УКРАЇНИ)

1. Познач правильну відповідь.

1. Зона мішаних лісів розташована на ...

- А** півночі України
- Б** заході України
- В** півдні України

2. Вапняк, гіпс, крейду, природний газ видобувають у зоні ...

- А** мішаних лісів
- Б** лісостепу
- В** степу

3. За висотою Кримські гори — це ...

- А** високі гори
- Б** низькі гори
- В** середньовисокі гори

2. З'єднай лініями нázви природних зон із назвами рослин, які там вирощують.

Степ

Цукровий буряк, гречка,
ячмінь, горох, соя

Лісостеп

Персик, виноград, соняшник,
диня

Мішані ліси

Льон, хміль, картопля, просо,
овес

3. Заповни таблицю.

Рослини Карпат	Тварини Карпат

4. Допиши речення.

Земельні ресурси — це _____

---

5. Охарактеризуй природну зону степу за поданим планом.

У якій частині України розташована? _____

Які форми земної поверхні переважають? _____

Яке літо? _____

Яка зима? _____

Яка кількість опадів? _____

ЛЮДИНА І ПРИРОДА УКРАЇНИ (ПРИРОДНІ ЗОНИ УКРАЇНИ)

1. Познач правильну відповідь.

1. Зона степів розташована на ...

A заході України

B півдні України

C півночі України

2. Льон, картоплю, просо, цукрові буряки вирощують у зоні ...

A лісостепу   **B** мішаних лісів   **C** степу

3. За висотою Українські Карпати — це ...

A високі гори

B середньовисокі гори

C низькі гори

2. З'єднай лініями нázви природних зон із назвами корисних копалин, які там видобувають.

Лісостеп

• Граніт, торф, бурштин

Мішані ліси

• Природний газ, вапняк, крейда, гіпс

Степ

• Залізна руда, кам'яне вугілля, кам'яна сіль

3. Заповни таблицю.

Рослини Кримських гір	Тварини Кримських гір

4. Допиши речення.

Мінеральні ресурси — це _____
_____

5. Охарактеризуй природну зону мішаних лісів за планом.

У якій частині України розташована? _____
_____

Які форми земної поверхні переважають? _____
_____

Яке літо? _____

Яка зима? _____

Яка кількість опадів? _____

ЛЮДИНА І МАЙБУТНЄ

1. Познач правильну відповідь.

1. Короткотривалі, раптові струси земної кори, викликані різкими переміщеннями гірських порід у надрах Землі, — це ...

A смерч   **B** землетрус   **C** виверження вулкана
2. До рукотворних екологічних лих належать ...

A аварії на промислових підприємствах

B урагани

C епідемії
3. Природне явище, що відбувається в атмосфері Землі, коли сонячні промені затримують вуглекислий та інший гази, називають ...

A парниковим ефектом

B глобальним потеплінням

C спустелюванням

2. Познач знаком «+», яких заходів вживає людство для збереження довкілля.

- Висаджування дерев і кущів.
- Надмірне полювання на диких тварин.
- Створення національних парків і заповідників.
- Випалювання лісів та степів.
- Переробка скла і пластику на сировину для повторного використання.

3. Підкресли правильні твердження.

Щоб стати природі другом, потрібно:

- залишати увімкненим освітлення, коли виходиш із приміщення;
- висаджувати рослини і доглядати за ними;
- ощадливо використовувати питну воду;
- відмовитися від використання одноразового пластикового посуду;
- сортувати відходи паперу, пластику, скла і металів.

4. Допиши речення.

До Червоного списку МСОП та Червоної книги України занесено такі рослини: _____

---

5. Запиши відповідь на запитання.

Яке природоохоронне значення мають ліси? _____

ЛЮДИНА І МАЙБУТНЄ

1. Познач правильну відповідь.

1. Природне явище, з глибин Землі під час якого на поверхню відбувається викидання розпеченої магми, попелу, уламків гірських порід, — це ...

A землетрус   **B** ураган   **C** виверження вулкана
2. До природних екологічних лих належать ...

A паводки

B розливи нафти

C аварії на промислових підприємствах
3. Поступове нарощуюче підвищення температури поверхні Землі та океану називають ...

A парниковим ефектом

B глобальним потеплінням

C спустелюванням

2. Познач знаком «+», яких заходів вживає людство для збереження довкілля.

- Роздільне збирання побутового сміття.
- Надмірне видобування корисних копалин.
- Вирубування лісів.
- Використання енергозберігальних лампочок.
- Відмова від використання одноразового пластикового посуду.

3. Підкресли правильні твердження.

Щоб стати природі другом, потрібно:

- дбати про чистоту довкілля;
- відмовитися від використання одноразових поліетиленових пакетів;
- митися, приймаючи ванну;
- залишати прилади увімкненими в мережу живлення;
- компостувати харчові відходи.

4. Допиши речення.

До Червоного списку МСОП та Червоної книги України занесено таких тварини: _____

---

5. Запиши відповідь на запитання.

Які види людської діяльності призводять до розширення територій пустель? _____

УДК 371.261

Ж35

Редагування і верстання: Зоряна Грибчук
 Літературне редактування: Любов Левчук
 Дизайн обкладинки: Віталій Нехай

*Схвалено для використання в освітньому процесі
 [рішенням експертної комісії з педагогіки та методики початкової освіти
 від 21 вересня 2021 року (протокол № 7)],
 № 2.0324-2021 у Каталозі надання грифів навчальній літературі та навчальним програмам*

Жаркова I.

Ж35 Я досліджую світ : діагностичні роботи. 4 клас (до підруч. : І. Грушинська, З. Хитра, І. Дробязко) / Жаркова І. — Тернопіль : Підручники і посібники, 2022. — 32 с.

ISBN 978-966-07-3928-4

Посібник містить завдання для підсумкового тематичного оцінювання навчальних досягнень учнів із предмета «Я досліджую світ» у 4 класі. Воно здійснюється письмово у формі комбінованої діагностичної роботи наприкінці вивчення кожного розділу програми. Тексти завдань складено відповідно до Типової освітньої програми за редакцією О. Савченко та підручника Я досліджую світ : підруч. для 4-го кл. закл. заг. серед. освіти (у 2 ч.) / Ірина Грушинська, Зоя Хитра, Ірина Дробязко. — Київ : Оріон, 2021. Завдання подано у двох варіантах.

Для учнів 4 класу, учителів початкової школи і батьків.

УДК 371.261

Навчальне видання

Жаркова Ірина Іванівна

Я досліджую світ

Діагностичні роботи

4 клас

Формат 70x84/16. 2,18 ум. др. арк., 0,88 обл.-вид. арк. Тираж 3000. Замовлення №21-694.

Видавець, виготовлювач і розповсюджувач видавничої продукції

Редакція газети «Підручники і посібники».

46000, м. Тернопіль, вул. Поліська, ба. Тел.: (0352) 43-15-15; 43-10-21.

Збут: pip.terнопіль@ukr.net Редакція: editoria@i.ua

www.pp-books.com.ua

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи

до Державного реєстру видавців, виготовлювачі і розповсюджувачів видавничої продукції

серія ДК № 5143 від 05.07.2016 р.

Книга-поштою: а/с 376, Тернопіль, 46011.

Тел.: 096-948-09-27; 097-503-53-76

pip.bookpost@gmail.com

ISBN 978-966-07-3928-4

© Жаркова І., 2022